

PATVIRTINTA
Lietuvos mokslų akademijos viceprezidento
2019-03-21 įsakymu Nr. 11-T

LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJA
asignavimų valdytojo kodas 900562946

2019–2021-ŪJŪ METŲ STRATEGINIS VEIKLOS PLANAS

I SKYRIUS MISIJA

Sutelkus iškilus mokslininkus, inicijuoti veiklas, kurios stiprintų Lietuvos gerovę, prisidėtų prie mokslo, socialinės, kultūrinės ir ekonominės krašto plėtros; tenkinti Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos vartotojų informacines reikmes, išsaugoti ir skleisti nacionalinį kultūros paveldą, sukauptą bibliotekoje.

II SKYRIUS VEIKLOS PRIORITETAI

Ugdyti visuomenės kritinį mokslinį mąstymą, nuosekliai skatinti aukšto lygio mokslinius tyrimus, puoselėti mokslo nepriklausomybę ir laisvę. 2019 m. bus tenkinami mokslo ir studijų sistemos informaciniai poreikiai, taip pat vykdomi Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos pastatų rekonstravimo (avarinės būklės likvidavimo) darbai.

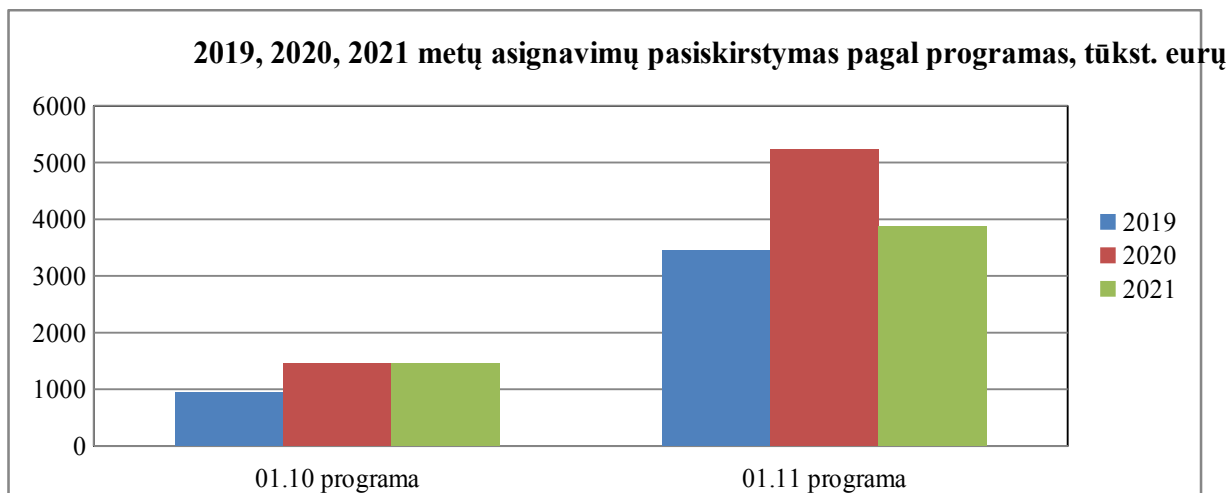
III SKYRIUS STRATEGINIAI TIKSLAI IR PROGRAMOS

1 grafikas. 2019–2021 metų planuojami strateginiai tikslai ir jiems įgyvendinti numatomos programos

1 lentelė. 2019–2021-ųjų metų asignavimų pasiskirstymas pagal programas (tūkst. eurų)

Eil. Nr.	Programos kodas ir pavadinimas	2019 metų asignavimai				2020 metų asignavimai				2021 metų asignavimai			
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų		
			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui	turtui įsigyti		iš viso	iš jų darbo užmokesčiui	turtui įsigyti		iš viso	iš jų darbo užmokesčiui	turtui įsigyti
1.	01.10. Mokslinių tyrimų plėtojimas bei jų rezultatų panaudojimo efektyvumo didinimas	950	947	682	3	1463	1413	875	50	1463	1413	875	50
2.	01.11. Mokslo ir studijų sistemos informacinių poreikių tenkinimas	3445	2132	1830	1313	5232	2432	1830	2800	3876	2432	1830	1444
	Iš viso	4395	3079	2512	1316	6695	3845	2705	2850	5339	3845	2705	1494

2 grafikas. 2019–2021 metų asignavimų pasiskirstymas pagal programas

1 strateginis tikslas: Užtikrinti aukšto lygio šalies mokslinę ekspertinę kompetenciją, atitinkančią Europos mokslinių tyrimų erdvės kūrimo tikslus bei skatinančią valstybės pažangą

Strateginis tikslas „Užtikrinti aukšto lygio šalies mokslinę ekspertinę kompetenciją, atitinkančią Europos mokslinių tyrimų erdvės kūrimo tikslus bei skatinančią valstybės pažangą“ atitinka Valstybės ilgalaikės plėtros strategijos („Lietuva 2030“) tikslus kurti sumanią visuomenę (sudarant „palankią mokslo ir tyrimų aplinką, užtikrinančią Lietuvos patrauklumą aukščiausio lygio mokslininkams ir tyrėjams“), sumanią ekonomiką („Skatinti pramonės ir paslaugų, mokslo tyrimų organizacijų integravimąsi į globalias ir Šiaurės ir Baltijos valstybių regiono verslo, kultūros, mokslo, švietimo sistemas, tampant svarbiais jų dalyviais.“) ir sumanų valdymą („Diegti įrodymais pagrįsto valdymo kultūrą, strategiškai valdyti kompetencijas, reikalingas veiklai tobulinti, stiprinti analitinius gebėjimus. Užtikrinti, kad valdymo sprendimai būtų priimami remiantis įrodymais pagrįsta informacija.“). Nurodyti siekiai dera su artimiausiomis Lietuvos valstybės ir visuomenės raidos gairėmis – sparčiai ugdant šalies gerovę mokslo žinių diegimo pagrindu integruotis į ES ekonominę, socialinę, kultūrinę, informacinę bei žinių terpę, artėti prie Bendrijos šalių pasiekto gyvenimo lygio. Mokslui, kuris savo esme yra tarptautinis, integracijos procesas yra natūralus reiškinys. Tačiau jis savo galimybėmis, patirtimi ir pavyzdžiu turi padėti šalies visuomenei įgyvendinti vidinius bei su ES susijusius integracinius uždavinius.

Dideles galimybes savo moksline ekspertine veikla prisidėti prie vieningos ES mokslinių tyrimų erdvės kūrimo turi Lietuvos mokslų akademija (LMA), jungianti žymiausius Lietuvos ir savo veikla su Lietuva susijusius užsienio mokslininkus. LMA yra pasirašiusi 27 sutartis su kitų valstybių mokslų akademijomis (22 sutartys numato mokslininkų mainų kvotas) bei su Lindau Nobelio premijos laureatų susitikimų taryba ir fondu, gali remtis daugiau nei šešių dešimčių savo užsienio narių iš garsių pasaulio mokslo centrų veikla. Akademija yra keleto tarptautinių mokslo organizacijų narė. Be to, LMA nariai individualiai dalyvauja tarptautinėse bei šalies mokslo programose, jo rezultatų diegimo bei eksperimentinės plėtros veikloje, mokslo sklaidos darbuose. Prie pastarųjų veiksmingai prisideda LMA ir jos Vrublevskių bibliotekos darbuotojai. Šios aplinkybės įpareigoja LMA aktyviai dalyvauti šalies mokslui integruojantis į ES mokslinių tyrimų erdvę. Kartu pažymėtina, kad Seimo patvirtintas LMA statutai nustato, jog Mokslų akademija, įgyvendindama savo misiją, turi ir kai kuriuos paties Lietuvos mokslo integravimo uždavinius. Statute nurodoma, kad LMA inicijuoja arba Seimo ar Lietuvos Respublikos Vyriausybės pavedimu organizuoja ir koordinuoja mokslinius tyrimus, pagal savo

kompetenciją konsultuoja Seimą ir Vyriausybę, siekia Lietuvos mokslo ir studijų institucijų veiklos integracijos ir glaudaus bendradarbiavimo sprendžiant svarbiausias problemas.

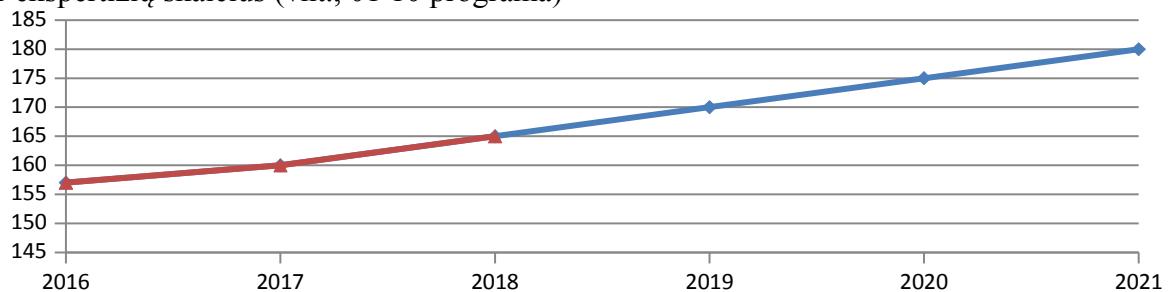
Šie uždaviniai pabrėžia, kad LMA veiklos efektyvumas, jos misijos ir strateginio tikslo įgyvendinimo sėkmė daug priklauso nuo bendros šalies mokslo ir studijų sistemos būklės, prioritetinių bei perspektyvinių tyrimų plėtros galimybių.

LMA, jos mokslų skyrių nariai, darbuotojai organizuoja ir vykdo tyrimus humanitarinių, socialinių, fizinių, biomedicinos, žemės ūkio ir technologijos mokslų srityse. Atliktų tyrimų rezultatai tampa įvairių mokslinės bei šviečiamosios veiklos formų, aukštųjų technologijų kūrimo, mokslo rezultatų panaudojimo praktikoje bei įnašo į visuotinį mokslo lobyną pagrindu. Tačiau norint, kad mokslinė veikla būtų efektyvi ir taptų integracijos į Europos bei tarptautinę mokslinių tyrimų erdvę procesu, ji turi būti kompetentingai įvertinama, jos rezultatai viešinami ir populiarinami, kad galėtų tarnauti ES, jos regionų ar atskirų šalių tikslams, jos mokslinės bendruomenės interesams. Tarptautinių programų bei ES ir šalies prioritetams skirtų tyrimų vykdymo, hipotezių ir tyrimų išvadų aptarimai tarptautiniuose ir nacionaliniuose renginiuose ar jų skelbimas pripažintomis tarptautinėmis kalbomis (o valstybės nustatytiems lituanistikos prioritetams ir nacionaline kalba) atitinka ir LMA statute įtvirtintą mokslo ir akademinės laisvės, mokslinių tyrimų etikos puoselėjimo tikslą. Todėl vienas LMA strateginio tikslo efekto kriterijų (E-01-01) yra mokslo ir jo sklaidos renginių, leidinių, apibendrinančių kolektyvinių vertinimų ir ekspertizių kiekis per metus.

Įgyvendinant šį strateginį tikslą taip pat labai svarbiu yra mokslo ir studijų sistemos informacinių poreikių tenkinimas, bibliotekininkystės, bibliografijos ir knygotyros mokslo plėtra. Geriausiai tai atspindi įvairių LMA Vrublevskių bibliotekos (LMAVB) įsigyjamų dokumentų skaičius. Tai yra antras strateginio tikslo efekto kriterijus (E-01-02), jis susijęs su LMAVB veikla.

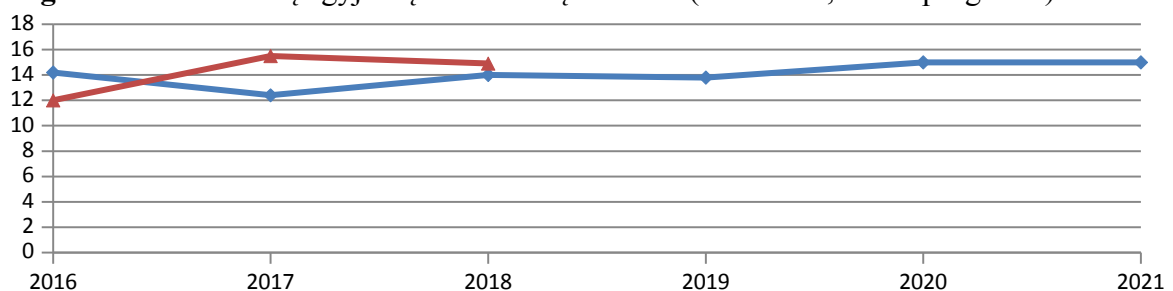
EFEKTO VERTINIMO KRITERIJAI

3a grafikas. Mokslo ir jo sklaidos renginių, leidinių, apibendrinančių kolektyvinių vertinimų ir ekspertizių skaičius (vnt., 01 10 programa)

3a grafike LMA vykdomos programos efekto vertinimo kriterijus E-01-01 vaizduojamas taip, kaip jis naujai apibrėžtas 2018 metais, atitinkamai perskaičiavus ankstesnių – 2016 ir 2017 – metų duomenis (planas atitinka faktą).

3b grafikas. LMAVB įsigyjamų dokumentų skaičius (tūkst. vnt., 01 11 programa)

3b grafike vaizduojamas LMAVB teikiama nauda mokslo ir studijų bendruomenei bei visuomenei atspindintis efekto vertinimo kriterijus E-01-02. Valstybė LMAVB dokumentų įsigijimui kartu su duomenų bazių prenumerata skiria skirtingus kiekius lėšų, už šias lėšas įsigyjamų dokumentų skaičius sudaro nedidelę dalį (kelis procentus) visų įsigyjamų per metus. Planuojant kiekvienų metų įsigijimus sunku tiksliau numatyti, kiek dokumentų pateks dovanojimų, mainų ar privalomojo egzemplioriaus keliu, todėl tenka remtis kelerių paskutinių metų faktiškais įsigijimo kiekiais. Numanu, kad valstybei 2020–2022 m. skiriant lėšų dokumentams įsigyti bent tiek, kiek gauta 2017 m., galima tikėtis nežymaus šio kriterijaus augimo.

STRATEGINIŲ TIKSLŲ ĮGYVENDINANČIOS PROGRAMOS

01 10 programa. Mokslinių tyrimų plėtojimas bei jų rezultatų panaudojimo efektyvumo didinimas

Programa įgyvendina LR Vyriausybės programos nuostatas, kad visuomenės pažangą ir gyvenimo kokybę lemia aukšto lygio moksliniai tyrimai, jų rezultatų panaudojimas ir inovacijos (137), kad būtina neatidėliojant suformuoti veiksmingesnio mokslo ir studijų sistemos išitraukimo į Lietuvos visuomenės ir ūkio inovatyvumo didinimą prielaidas ir inicijuoti mokslinius tyrimus strateginiams valstybės raidos uždaviniams įgyvendinti, skatinti mokslo taikomąją, inovacinę veiklą privačiame sektoriuje, stiprinti mokslinių tyrimų tarpautinį konkurencingumą (139), kad esminė švietimo kaita – švietimo sistema, sudaranti galimybes mokytis ir tobulėti visą gyvenimą ir atitinkanti asmens ir Lietuvos poreikius (124), kad būtina didinti mokslininko karjeros patrauklumą, talentų pritraukimą (141), kad bus palaikytos mokslininkų iniciatyvas supažindinti su naujausių mokslinių tyrimų rezultatais visuomenę, siekiant aktyvesnio ir žiniomis grindžiamo dalyvavimo priimant šalies ir bendruomenės raidai reikšmingus sprendimus ir asmeninės gyvensenos pokyčių (144.4). LRV programoje yra ir specifinių nuostatų dėl tvarios ir tausojančios plėtros, mokslinėmis žiniomis ir įrodymais grindžiamo įvairių šalies ūkio ir visuomenės gyvenimo sričių tvarkymo.

Tikslo „Organizuoti ir vykdyti mokslinius tyrimus bei naudoti mokslo rezultatus šalies pažangai“ įgyvendinimo aprašymas

Programa numato toliau vykdyti šiuos svarbesnius tyrimus: humanitariniai mokslai – lietuvių kalbos ir literatūros, tautosakos, Lietuvos istorijos, kultūros ir filosofijos mokslų krypties tyrimai. Socialiniai – kuriama strateginės analizės metodų ir modelių sistema, skirta šalies plėtros ilgalaikės strategijos įgyvendinimo stebėsenai, nagrinėjami kiti šalies ekonomikos, socialinės struktūros pokyčių bei teisės klausimai. Fizinių mokslų svarbiausias dėmesys skiriamas aktualioms tikimybių teorijos, matematinės logikos, puslaidininkių ir lazerių fizikos, teorinės fizikos, astronomijos, elektrochemijos ir cheminės technologijos, biochemijos darbams. Atliekami aktualūs geomokslų krypties tyrimai. Organizuojami ir vykdomi visų žemės ūkio mokslų srities krypties tyrimai – agronomijos, veterinarinės medicinos, zootechnikos, miškotyros. Biomedicinos mokslų tyrimai vykdomi pagal pagrindines biologijos šakas, taip pat botanikos, zoologijos, mokslinės medicinos kryptyse. Technologijos mokslų srityje atliekami elektronikos, informatikos, energetikos, mechanikos, medžiagotyros, statybos krypties tyrimai.

Ypatingas dėmesys skiriamas mokslinių tyrimų plėtotei pagal prioritetines mokslo kryptis ir ypač pagal tas, kurios susijusios su aukštųjų technologijų kūrimu bei svarbios šalies ūkiui.

Be mokslinių tyrimų plėtotės, kaip atskiri tikslai programoje išskirti mokslo rezultatų naudojimas praktikoje (įdiegimai, ekspertizės, konsultacijos ir kita) ir mokslo žinių sklaida bei populiarinimas (konferencijos ir kiti moksliniai renginiai, publikacijos, paskaitos ir pan.).

Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas

MA nariai ir institucijos darbuotojai 2019–2021 m. laikotarpiu kasmet vykdys dau-

giau kaip 100 remiamų mokslo projektų pagal tarptautines ir šalies programas, paskelbs daugiau kaip po 50 knygų, monografijų bei vadovėlių ir daugiau kaip po 500 mokslinių straipsnių, atliks maždaug po 300 ekspertizių, organizuos po 50–60 mokslinių renginių, atspausdins po 200 mokslo populiarinimo straipsnių bei perskaitys po 300–400 paskaitų visuomenei ar dalyvaus radijo, televizijos laidose. Siekiama, kad didžioji dalis veiklos kuriant naujas žinias, jas skelbiant bei įvertinant būtų atliekama bendrai su ES mokslo institucijomis ir tarnautų integracijos tikslams.

Programos vertinimas

Formaliai programos vertinimą taikant kiekybinius ar kokybinius vertinimo metodus atlieka LMA prezidiumas metinių ataskaitų svarstymo metu. Kita vertus, jos pagrindiniai vykdytojai – LMA nariai – yra ryškiausi Lietuvos mokslo bendruomenės iškelti lyderiai, renkami pagal savo mokslinę, ekspertinę ir mokslo organizacinę veiklą. Vertinama ne programa, bet asmenys – kandidatai rinkimuose į LMA narius.

Faktiškai programai nuo 2010 m. iš dalies pritaikytas nulinio finansavimo modelis: dėl biudžeto lėšų trūkumo ir vadovaujantis socialinio solidarumo principu LMA nariams (išskyrus darbinių pajamų neturinčius) nebemokamos nario išmokos. Finansuojama tik LMA vadovybės ir kito personalo, aptarnaujančio Mokslų akademijos narius, veikla, nariams emeritams ir darbinių pajamų nebeturintiems nariams mokama tik dalis 2002-01-28 LR Vyriausybės nutarimu Nr. 118 (Žin. 2002-01-30, Nr. 10-373) nustatytų maksimalių išmokų. Vien atsižvelgiant į pastarąją aplinkybę, programos finansavimas per metus turėtų būti didinamas 144 tūkst. Eur, o įskaitant darbo užmokesčio fondo didinimą dėl gerai ir labai gerai dirbančių darbuotojų kintamosios atlyginimo dalies didinimo (vidutiniškai 30 % DUF) – dar 193 tūkst. Eur. Iš viso, įskaitant LMA skelbiamų mokslo darbų konkursų laureatų didesnę skatinimą, LMA narių atliekamų ekspertizių atlyginimą, LMA Jaunosios akademijos veiklos finansavimą, geresnių ir daugiau paslaugų įsigijimą bei įrangos ir inventoriaus atnaujinimą, programos finansavimas turėtų būti toks, kaip nurodyta 2a lentelės 2020–2021 metų skiltyse.

Funkcijų analizė atliekama LMA prezidiumo ir atsispindi metinėse LMA ataskaitose.

Programos trukmė ir vykdytojai

Programa yra tęstinė, jai įgyvendinti 2019 m. numatyta 48 pareigybės. Vykdytojai – LMA personalas ir nariai. Koordinatorius – LMA viceprezidentas Zenonas Dabkevičius, tel. 8 602 68660, el. p. z.dabkevicius@lma.lt .

2a lentelė. 2019–2021 metų programos „Mokslinių tyrimų plėtojimas bei jų rezultatų panaudojimo efektyvumo didinimas“ tikslai, uždaviniai, priemonės ir asignavimai (tūkst. eurų)

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	2019 metų asignavimai				Numatomi 2020 metų asignavimai				Numatomi 2021 metų asignavimai				Vyriausybės programos įgyvendinimo plano elemento kodas
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti	
			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui		
1	2	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	20
01 10 01	Tikslas: Organizuoti ir vykdyti mokslinius tyrimus bei naudoti mokslo rezultatus šalies pažangai	881	881	650		1368	1323	833	45	1368	1323	833	45	2.5.1.4
01 10 01 01	Uždavinys: Mokslinių tyrimų organizavimas ir vykdymas	457	457	334		659	659	429		659	659	429		
01 10 01 01 01	Priemonė: Svarbiausių taikomųjų mokslinių tyrimų kompleksinis vykdymas	229	229	197		365	365	253		365	365	253		
01 10 01 01 02	Priemonė: Tarptautinių programų vykdymas	171	171	137		223	223	176		223	223	176		
01 10 01 01 03	Priemonė: LMA premijos, stipendijos jaunesiems mokslininkams	57	57			71	71			71	71			
01 10 01 02	Uždavinys: Plėsti mokslo rezultatų naudojimą gamyboje, versle, socialinėje sferoje ir valdy-me	258	258	190		439	429	244	10	439	429	244	10	
01 10 01 02 01	Priemonė: Atlikti mokslines ekspertizes aktualiais mokslo ir studijų, kultūros, socialinės raidos, aplinkos apsaugos, sveikatos apsau-gos, technologijų bei kitais klausimais	167	167	118		320	310	151	10	320	310	151	10	
01 10 01 02 02	Priemonė: Taikomųjų mokslinių tyrimų rezul-tatų parengimas įdiegti ar jų paruošimas eks-pertizės dokumentais	75	75	63		98	98	81		98	98	81		
01 10 01 02 03	Priemonė: Seminarų, konsultacijų mokslo re-zultatų diegimo klausimais organizavimas	16	16	9		21	21	12		21	21	12		
01 10 01 03	Uždavinys: Mokslo sklaida ir populiarinimas	166	166	126		270	235	160	35	270	235	160	35	
01 10 01 03 01	Priemonė: Mokslinių darbų, tyrimų apžvalgų ir prognozių publikavimas	45	45	34		59	59	44		59	59	44		
01 10 01 03 02	Priemonė: Konferencijų, seminarų, mokslinių mokyklų ir kitų renginių organizavimas	98	98	74		181	146	92	35	181	146	92	35	

01 10 01 03 03	Priemonė: Mokslą populiarinančių leidinių, straipsnių, parodų, paskaitų, radijo bei televizijos laidų rengimas	23	23	18		30	30	24		30	30	24		
01 10 03	Tikslas: Plėtoti mokslinį bendradarbiavimą ir ryšius su visuomene	69	66	32	3	95	90	42	5	95	90	42	5	2.5.2.1
01 10 03 01	Uždavinys: Sudaryti sąlygas ir padėti organizuoti aukšto lygio mokslinius renginius	33	30		3	48	43		5	48	43		5	
01 10 03 01 01	Priemonė: Organizacinis, intelektinis, informacinis ir techninis renginių aptarnavimas	33	30		3	48	43		5	48	43		5	
01 10 03 03	Uždavinys: Organizuoti konferencijas, seminarus, forumus, diskusijas, koncertus, literatūros vakarus	36	36	32		47	47	42		47	47	42		
01 10 03 03 01	Priemonė: Mokslo švietėjiškų ir kultūros renginių visuomenei organizavimas	36	36	32		47	47	42		47	47	42		
	1. Iš viso Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas	950	947	682	3	1463	1413	875	50	1463	1413	875	50	
	iš jo: 1.1. bendrojo finansavimo lėšos	938	938	677		1448	1403	870	45	1448	1403	870	45	
	1.2. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos													
	1.3. tikslinės paskirties lėšos ir pajamų įmokos	12	9	5	3	15	10	5	5	15	10	5	5	
	2. Kiti šaltiniai (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos)													
	Iš viso programai finansuoti (1+2)	950	947	682	3	1463	1413	875	50	1463	1413	875	50	

3a lentelė. Programos „Mokslinių tyrimų plėtojimas bei jų rezultatų panaudojimo efektyvumo didinimas“ tikslai, uždaviniai, vertinimo kriterijai ir jų reikšmės

Vertinimo kriterijaus kodas	Tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės				Susijęs strateginio planavimo dokumentas
		2018	2019	2020	2021	
1	2	3	4	5	6	7
	1 tikslas (organizuoti ir vykdyti mokslinius tyrimus bei naudoti mokslo rezultatus šalies pažangai)					
R-01-10-01-01	Vykdomų remiamų mokslo projektų skaičius	115	120	125	130	
	1 tikslo 1 uždavinys (mokslinių tyrimų organizavimas ir vykdymas)					
P-01-10-01-01-01	Kompleksinių programų skaičius	24	24	24	24	
P-01-10-01-01-02	Jaunųjų mokslininkų perspektyvių temų skaičius	15	15	15	15	
	1 tikslo 2 uždavinys (plėsti mokslo rezultatų naudojimą gamyboje, versle, socialinėje sferoje ir valdyje)					
P-01-10-01-02-01	Ekspertizių bei taikomųjų mokslo darbų skaičius	300	300	300	300	
	1 tikslo 3 uždavinys (mokslo sklaida ir populiarinimas)					
P-01-10-01-03-01	Bendras mokslo sklaidos ir jo populiarinimo priemonių skaičius	1100	1100	1100	1100	
	3 tikslas (plėtoti mokslininkų profesinį bendradarbiavimą ir ryšius su visuomene)					
R-01-10-03-01	Institucijų kurioms suteiktos LMA organizacinės paslaugos, skaičius	12	12	12	12	
	3 tikslo 1 uždavinys (sudaryti sąlygas ir padėti organizuoti aukšto lygio mokslinius renginius)					
P-01-10-03-01-01	Renginių, kuriems suteiktos LMA paslaugos, skaičius	19	19	20	20	
	3 tikslo 3 uždavinys (organizuoti konferencijas, seminarus, forumus, diskusijas, koncertus, literatūros vakarus)					
P-01-10-03-03-01	Vidutinis dalyvių skaičius visuomenei skirtuose renginiuose	100	100	100	100	
P-01-10-03-03-02	Visuomenei rengiamų mokslo švietėjiškų, kultūros renginių skaičius	12	12	12	12	

01 11 programa. Mokslo ir studijų sistemos informacinių poreikių tenkinimas

Programa atitinka Vyriausybės programos trečiojo skirsnio „Atvira ir įtrauki kultūros politika“ 148 nuostatą, kad būtų iš esmės įgyvendintos Lietuvos Respublikos Seimo 2010-06-30 nutarimu Nr. XI-977 „Dėl Lietuvos kultūros politikos kaitos gairių patvirtinimo“ patvirtintos Lietuvos kultūros politikos kaitos gairės:

ugdyti kultūrinės žmogaus kompetencijas ir kūrybingumą visą jo gyvenimą, tam pasitelkiant bibliotekas, suteikiančias visuomenės nariams nemokamą prieigą prie mokslo ir meno kūrinių įvairovės bei naujų informacinių technologijų ir veikiančias kaip atsvara komercinei pasiūlai ir vartotojiškos visuomenės vertybių propagandai; formuoti bendrą integralios paveldo apsaugos politiką, tam pasitelkiant rašytinį paveldą: jį naudojant šiuolaikinės visuomenės poreikiams bei akademinų tyrimų plėtojimui, jį geriau atskleidžiant visuomenei ir taip didinant jo prieinamumą, taip pat nustatant ir šiuolaikinėmis formomis integruojant svarbų Lietuvai paveldą užsienyje;

konceptualiai, kryptingai siekiant ilgalaikių tikslų, skleisti Lietuvos kultūrą užsienyje.

Vyriausybės programos 148 nuostatoje taip pat pažymima, kad per 26 metus nė viena kultūros paslaugų infrastruktūros sritis nebuvo iš esmės atnaujinta ir modernizuota, tik trečdaliu įvykdytos bibliotekų, muziejų ir kultūros centrų modernizavimo programos, nors jau modernizuota dauguma švietimo, sveikatos apsaugos, socialinės paskirties ir kitų institucijų pastatų.

Programa siekiama įgyvendinti valstybės strateginį tikslą tenkinti mokslo ir studijų sistemos informacinius poreikius. Ji pradėta vykdyti 2000 metais. Mokslo ir modernių technologijų plėtojimas yra šalies ekonominės, socialinės ir kultūrinės pažangos pagrindas. Tvarkydama visuomenės gyvenimą ir ekonomikos plėtrą, valstybė turi remtis mokslinė analize. Iš esmės niekas be Lietuvos piliečių neatliks Lietuvos istorijos, lietuvių kalbos ir kultūros tyrimų – tai tautos pareiga ir nacionalinio identiteto išsaugojimo politikos dalis. Nors neišgalėdama vykdyti mokslinių tyrimų daugumoje mokslo šakų, valstybė daugelyje sričių vis dėlto turi turėti pasaulinio lygio ekspertų. Jų reikia, kad šalis savo jėgomis galėtų priimti svarbius sprendimus, kad būtų kam vertinti ekspertų darbą bei perimti pasaulio technologines naujoves. Be mokslo valstybė yra intelektualiai priklausoma, ir politinė jos nepriklausomybė nėra pilnavertė. Lietuva turi būtinas prielaidas sparčiai mokslo ir modernių technologijų pažangai. Valstybinėse mokslo ir studijų institucijose sukauptas mokslo potencialas yra pajėgus vykdyti šalies ūkio, švietimo ir kultūros subjektų mokslinius ir taikomuosius užsakymus bei dalyvauti tarptautiniuose mokslo ir technologinės plėtros mainuose, užtikrinant lygiavertį bendradarbiavimą Europos Sąjungos mokslo sistemoje. Taip pat būtina spręsti bendruosius (atskiroms institucijoms nepriskirtus) mokslo ir studijų sistemos funkcionavimo klausimus.

Tikslo „Sudaryti sąlygas mokslo ir studijų institucijų ir kitų vartotojų informaciniam aprūpinimui“ įgyvendinimo aprašymas

Šio tikslo pirmo uždavinio „Mokslo ir studijų informacinių poreikių tenkinimas“ įgyvendinimas bus pasiektas naudojant vieną priemonę: „Mokslo darbuotojų aprūpinimas naujausia mokslinė informacija, informacinės sistemos palaikymas ir plėtra“.

Antro uždavinio „Bibliotekos darbo plėtojimas“ sprendimui pasitelkta taip pat viena priemonė: „Knygotyros, bibliotekininkystės, informacinio darbo vystymas, leidybinio darbo plėtojimas, bibliotekos fondo dokumentų išsaugojimas, tyrimas ir sklaida“.

Tikslo „Plėtoti bibliotekos veiklą lėšomis, uždirbtomis už suteiktas paslaugas“ įgyvendinimo aprašymas

Šiam tikslui pasiekti keliamas vienas uždavinys „Bibliotekos veiklos plėtojimas lėšomis, uždirbtomis už suteiktas paslaugas“. Jis bus pasiektas vykdant vieną priemonę „Mo-

kamų paslaugų teikimas bibliotekos vartotojams“.

Tikslas „Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos pastato kapitalinis remontas ir saugyklų pastato rekonstravimas (avarinės būklės likvidavimas)“ įgyvendinimo aprašymas

Šiam tikslui pasiekti keliamas vienas uždavinys „Saugyklos pastato avarinės būklės likvidavimas“, o tai bus pasiekta vykdant vieną priemonę „Pastato rekonstrukcijos projekte numatytų darbų atlikimas“. 2021 m. tikslui pasiekti keliamas naujas uždavinys „LMAVB pagrindinio pastato kapitalinis remontas“. Jo sieksime, įgyvendindami priemonę „Pastato kapitalinio remonto projekte numatytų darbų atlikimas“.

Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas

Biblioteka 2019–2021 m. laikotarpiu kasmet įsigis maždaug po 15 tūkst. dokumentų, išduos apie 80 tūkst. dokumentų, registruos po 31 tūkst. skaitytojų fizinių ir po 400 tūkst. virtualių apsilankymų, išleis po 3 leidinius, skaitmenins po 60 tūkst. vaizdų, organizuos po 40 parodų, į katalogus įves po 13 tūkst. naujų dokumentų, kasmet išduos apie 450 naujų skaitytojų bilietų. Dėl ženkliai sumažinto biudžeto 2019 m. nepajėgsime plėtoti Bibliotekos infrastruktūros, todėl būtiniausias tokios plėtotės priemonės įsigyti planuojame tik 2020–2021 m. Taigi, siekdami sklandesnio ir efektyvesnio Bibliotekos administravimo, norėdami ateityje pagerinti elektroninių paslaugų teikimą, o taip pat plane numatytomis kryptimis toliau plėtoti savo infrastruktūrą, 2020–2021 m. numatome įsigyti ir įdiegti dokumentų ir procesų valdymo sistemą, atnaujinti savo internetinę svetainę ir sukurti prieigą išmaniesiems įrenginiams, parengti Lietuvos knygos muziejaus galimybių studiją ir atlikti jo projektavimo darbus.

2012 m. buvo pradėti LMAVB komplekso rekonstrukcijos darbai. 2013 m. baigtas rengti Vrublevskių bibliotekos pastato kapitalinio remonto ir knygų saugyklos pastato rekonstravimo techninis projektas. 2014 m. rekonstrukcijos darbai laikinai nutraukti dėl neskirto finansavimo; tuo pačiu metu toliau vykdyti derinimo darbai dėl kitų pastatų pritaikymo laikinosiems saugykloms. Į jas 2016 m. sėkmingai perkraustyti visi dokumentai iš avarinės būklės LMAVB saugyklų, ir tų pačių metų rudenį pradėta jų rekonstrukcija. Pagal projektą ją planuota užbaigti iki 2019 m. (visa saugyklų rekonstrukcijos vertė sudaro iki 13,4 mln. eurų). 2017 m. atlikti išsamūs archeologiniai tyrimai po Knygų saugyklos pastatų, aplink jį ir Bibliotekos rūmus, taip pat visose inžinerinių tinklų rekonstravimo vietose. Įrengta apie 45 procentus lauko inžinerinių tinklų (lietaus nuotekų sistema su paviršinių nuotekų siurbline, buitinių nuotekų sistema, šilumos trasa į šilumos mazgą Nr. 2, dalis lauko vandentiekio). 2018-iesiems tegavus mažesnę reikalingų lėšų dalį ir numatant, kad avarinės būklės likvidavimo darbams kasmet bus skiriama ne visa reikalinga suma, matyti, kad rekonstrukcija tęsis ir po 2019 m., todėl SVP būtina planuoti jai lėšų 2020-iesiems ir vėlesniems metams. Dėl rekonstrukcijos darbų visu 2019–2021 m. laikotarpiu lauktina kai kurių įprastinės bibliotekinės veiklos rodiklių mažėjimo.

2021 m. planuojama pradėti pagrindinio Bibliotekos pastato kapitalinio remonto darbus pagal 2013 m. parengtą techninį projektą ir sąmatinius skaičiavimus. 2019–2021 m. bus skirti Bibliotekos veiklų pritaikymo kapitalinio remonto sąlygomis projektavimui ir saugomo kultūros paveldo perkėlimui į rekonstruotas saugyklas.

2014 m. birželio mėn. užbaigti projekto „DOSINFA: dokumentinio paveldo saugyklų infrastruktūros atnaujinimas“ įgyvendinimo darbai. Juos atlikus, buvo ženkliai pagerinta darbo aplinka, įsigyta modernios techninės įrangos, atnaujintos dokumentinio paveldo saugyklų apsaugos sistemos. Iki 2021 m. planuojama atlikti savarankiškų mokslo darbų dokumentų konservavimo ir restauravimo, rankraščių ir retų spaudinių tyrimo srityse, taip pat ženkliai papildyti skaitmeninių vaizdų archyvą, sukurti taikomųjų mokslo tyrimų metu sukauptų duomenų skaitmeninę bazę bei atnaujinti informacinę sistemą.

Pasinaudojus galimybėmis, kurias teikia programinis LKT ir LMT finansavimas, toliau bus intensyvinama LMAVB mokslinė, leidybinė, edukacinė, informacinė ir kitokia kultūrinė veikla.

Programos vertinimas

Formaliai programos vertinimą taikant kiekybinius ar kokybinius vertinimo kriterijus atlieka LMA Vrublevskių bibliotekos mokslo taryba ir direkcija periodinių ir metinių ataskaitų metu. Funkcijų analizė atliekama bibliotekos direkcijos ir atsispindi metinėse bibliotekos ataskaitose, kurias taip pat analizuoja ir vertina Lietuvos mokslų akademijos prezidiumas.

Programos trukmė ir vykdytojai

Programa yra tęstinė, jai įgyvendinti 2019 m. numatyti 152 darbuotojų etatai. Koordinatorius – Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos direktorius dr. Sigitas Narbutas, tel. (8 5) 262 9537, el. p. sigitas.narbutas@mab.lt .

2b lentelė. 2019–2021 metų programos „Mokslo ir studijų sistemos informacinių poreikių tenkinimas“ tikslai, uždaviniai, priemonės ir asignavimai (tūkst. eurų)

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	2019 metų asignavimai				Numatomi 2020 metų asignavimai				Numatomi 2021 metų asignavimai				Vyriausybės programos įgyvendinimo plano elemento kodas
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti	
			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui		
1	2	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	20
01 11 01	Tikslas: Sudaryti sąlygas mokslo ir studijų institucijų ir kitų vartotojų informaciniam aprūpinimui	2115	2115	1823		2415	2415	1823		2415	2415	1823		2.2.7.2
01 11 01 01	Uždavinys: Mokslo ir studijų informacinių poreikių tenkinimas	1058	1058	912		1208	1208	912		1208	1208	912		
01 11 01 01 01	Priemonė: Mokslo darbuotojų aprūpinimas naujausia mokslinė informacija, informacinės sistemos palaikymas ir plėtra	1058	1058	912		1208	1208	912		1208	1208	912		2.4.1.4
01 11 01 02	Uždavinys: Bibliotekos darbo plėtojimas	1057	1057	911		1207	1207	911		1207	1207	911		
01 11 01 02 01	Priemonė: Knygotyros, bibliotekinių kūrinių, informacinio darbo vystymas, leidybinio darbo plėtojimas, bibliotekos fondo dokumentų saugojimas, tyrimas ir sklaida	1057	1057	911		1207	1207	911		1207	1207	911		
01 11 02	Tikslas: Plėtoti bibliotekos veiklą lėšomis, uždirbtomis už suteiktas paslaugas	17	17	7		17	17	7		17	17	7		
01 11 02 01	Uždavinys: Bibliotekos veiklos plėtojimas lėšomis, uždirbtomis už suteiktas paslaugas	17	17	7		17	17	7		17	17	7		
01 11 02 01 01	Priemonė: Mokamų paslaugų teikimas bibliotekos vartotojams	17	17	7		17	17	7		17	17	7		
01 11 03	Tikslas: LMAVB bibliotekos pastato kapitalinis remontas ir saugyklų pastato rekonstrukcija	1313			1313	2800			2800	1444			1444	
01 11 03 01	Uždavinys: Saugyklų pastato rekonstravimas	1313			1313	2800			2800	1444			1444	
01 11 03 01 01	Priemonė: Pastato rekonstrukcijos projekte numatytų darbų atlikimas	1313			1313	2800			2800	1444			1444	
01 11 03 02	Uždavinys: LMAVB pagrindinio pastato kapitalinis remontas													
01 11 03 02 01	Priemonė: Pastato kapitalinio remonto projekte numatytų darbų atlikimas													
	1. Iš viso Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas	3445	2132	1830	1313	5232	2432	1830	2800	3876	2432	1830	1444	
	iš jo: 1.1. bendrojo finansavimo lėšos	3428	2115	1823	1313	5215	2415	1823	2800	3859	2415	1823	1444	

1.2. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos													
1.3. tikslinės paskirties lėšos ir pajamų įmokos	17	17	7		17	17	7		17	17	7		
2. Kiti šaltiniai (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos)													
Iš viso programai finansuoti (1+2)	3445	2132	1830	1313	5232	2432	1830	2800	3876	2432	1830	1444	

3b lentelė. Programos „Mokslo ir studijų sistemos informacinių poreikių tenkinimas“ tikslai, uždaviniai, vertinimo kriterijai ir jų reikšmės

Vertinimo kriterijaus kodas	Tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės				Susijęs strateginio planavimo dokumentas
		2018	2019	2020	2021	
1	2	3	4	5	6	7
	1 tikslas (sudaryti sąlygas mokslo ir studijų institucijų ir kitų vartotojų informaciniam aprūpinimui)					
R-01-11-01-01	Išduotų dokumentų skaičius, tūkst. vnt.	70	75	80	80	
R-01-11-01-02	Skaitytojų skaičius, tūkst. vnt.	7	8	9	9	
	1 tikslo 1 uždavinys (mokslo ir studijų informacinių poreikių tenkinimas)					
P-01-11-01-01-01	Išleistų leidinių skaičius	2	3	3	3	
P-01-11-01-01-02	Prenumeruotų duomenų bazių skaičius	21	21	21	21	
P-01-11-01-01-03	Suskaitmenintų vaizdų skaičius, tūkst. vnt.	50	55	60	60	
	1 tikslo 2 uždavinys (bibliotekos darbo plėtojimas)					
P-01-11-01-02-01	Surengtų parodų skaičius	38	39	40	40	
P-01-11-01-02-02	Darbuotojų etatų skaičius	152	152	152	152	
P-01-11-01-02-03	Įvestų į katalogą naujų dokumentų skaičius, tūkst. vnt.	12	13	14	14	
	2 tikslas (plėtoti bibliotekos veiklą lėšomis, uždirbtomis už suteiktas paslaugas)					
R-01-11-02-01	Lankytojų skaičius, tūkst. vnt.	40	41	42	43	
	2 tikslo 1 uždavinys (bibliotekos veiklos plėtojimas lėšomis, uždirbtomis už suteiktas paslaugas)					
P-01-11-02-01-01	Dokumentų kopijų skaičius, tūkst. vnt.	17	16	15	14	
P-01-11-02-01-02	Išduotų skaitytojų bilietų skaičius, vnt.	430	440	450	450	
	3 tikslas (Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos pastato kapitalinis remontas ir saugyklų pastato rekonstravimas)					
R-01-11-03-01	Atliktų rekonstrukcijos ir kapitalinio remonto darbų ver-	1201	1313	2800	1444	

	tė, tūkst. eurų					
	3 tikslo 1 uždavinys (LMAVB saugyklos pastato avarinės būklės likvidavimas)					
P-01-11-03-01-01	Atlikti LMA Vrublevskių bibliotekos pastato rekonstrukcijos darbai (atliktų darbų apimtys), kv. m. (bus pateikta atlikus projektavimo darbus)					
	3 tikslo 2 uždavinys (LMAVB pagrindinio pastato kapitalinis remontas)					
P-01-11-03-02-01	Atlikti LMAVB pagrindinio pastato kapitalinio remonto darbai (atliktų darbų apimtys), kv. m. (bus pateikta atlikus projektavimo darbus)					

IV SKYRIUS
VALSTYBĖS INVESTICIJŲ PROJEKTAI

4 lentelė. (n–n + 2)-ųjų metų investicijų projektai ir asignavimai (tūkst. eurų)

Priemonės kodas	Institucijos (įstaigos) (priemonės vykdytojo) pavadinimas	Investicijų projekto pavadinimas	Įgyvendinimo terminai		Bendra vertė	Panaudota lėšų iki 2018 metų	Panaudota 2018 metais	2019 metais					2020 metais					2021 metais					
			pradžiai	pabaigai				Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos	iš jų			Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos	Kiti šaltiniai	iš jų			Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos	Kiti šaltiniai	iš jų			Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos	Kiti šaltiniai
									tikslinės paskirties lėšos ir pajamų įmokos	Europos Sąjungos ir kita tarptautinė finansinė parama	bendrojo finansavimo lėšos			tikslinės paskirties lėšos ir pajamų įmokos	Europos Sąjungos ir kita tarptautinė finansinė parama	bendrojo finansavimo lėšos			tikslinės paskirties lėšos ir pajamų įmokos	Europos Sąjungos ir kita tarptautinė finansinė parama	bendrojo finansavimo lėšos		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
01 11 03	LMAVB	LMA Vrublevkių bibliotekos pastatų rekonstravimas	2012	2019	18311	1868	1201	1313					2800					1444					
Iš viso investicijų projektams			2012	2019	18311	1868	1201	1313					2800					1444					

V SKYRIUS
ŽMOGIŠKIEJI IŠTEKLIAI IR VALDYMO IŠLAIDOS

Po lentelė pateikiami paaiškinimai dėl numatomo pareigybių skaičiaus, darbo užmokesčio fondo ar valdymo išlaidų reikšmingo didėjimo ar mažėjimo per planuojamą laikotarpį, nurodant aplinkybes ir priežastis.

5 lentelė. Informacija apie institucijos (ministro valdymo srities) žmogiškuosius išteklius, asignavimus jiems išlaikyti ir valdymo išlaidas (tūkst. eurų)

Eil. Nr.	Institucijos ar įstaigos pavadinimas	2018 metai				2019 metai				2020 metai				2021 metai			
		Pareigybių skaičius		Išlaidos darbo užmokesčiui	Valdymo išlaidos*	Pareigybių skaičius		Išlaidos darbo užmokesčiui	Valdymo išlaidos*	Pareigybių skaičius		Išlaidos darbo užmokesčiui	Valdymo išlaidos*	Pareigybių skaičius		Išlaidos darbo užmokesčiui	Valdymo išlaidos*
		iš viso	iš jų valstybės tarnautojai			iš viso	iš jų valstybės tarnautojai			iš viso	iš jų valstybės tarnautojai			iš viso	iš jų valstybės tarnautojai		
1.	Lietuvos mokslų akademija	48		474	60		682		60		875		60		875		
2.	Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka	152		1366	152		1830		152		1830		152		1830		
Iš viso		200		1840	212		2512		212		2705		212		2705		

* Valdymo išlaidos skaičiuojamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. liepos 3 d. įsakymu Nr. 184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“. Informacija teikiama apie asignavimų valdytojus, kurie nurodyti minėto įsakymo 2 priede.

Numatomas LMA darbo užmokesčio fondo didinimas nuo 2020 metų dėl gerai ir labai gerai dirbančių darbuotojų kintamosios atlyginimo dalies didinimo (vidutiniškai 30 %) – 193 tūkst. Eur.

VI SKYRIUS
VEIKLOS EFEKTYVUMO DIDINIMO KRYPTYS

6 lentelė. Veiklos efektyvumo didinimo kryptys

Bendrosios veiklos sritis	Planuojami atlikti darbai	Laukiamas rezultatas	Įgyvendinimo terminas
1. Dokumentų valdymas ir administravimas	LMAVB įsigyti ir įdiegti dokumentų ir procesų valdymo sistemą.	Bent dešimtadaliu sutrumpės darbo laikas, skiriamas dokumentams tvarkyti ir procesams valdyti, taip pat atsiras žmogiškųjų išteklių rezervas, kurį bus galima nukreipti į kitus LMAVB veiklos barus.	2020–2021
2. Informacinių technologijų valdymas	Atnaujinti LMAVB internetinę svetainę ir sukurti prie jos prieigą išmaniesiems įrenginiams.	Pagerės, palengvės ir paspartės skaitytojų ir kitų svetainės lankytojų aptarnavimas, bent šimtdaliu kasmet augs jų skaičius.	2020–2021
3. Įstaigos veiklų plėtra (LMA)	Rinkti naujus LMA narius, neviršijant LMA statute numatyto LMA tikrųjų narių skaičius – 120	Bus laiduojama LMA mokslinė ekspertinė kompetencija įvairiose srityse, aktyvi mokslinė ir mokslo rezultatų sklaidos veikla	2019 m. I ketv.
4. Įstaigos veiklų plėtra (LMAVB)	LMAVB parengti Lietuvos knygos muziejaus galimybių studiją ir atlikti jo projektavimo darbus.	Bus įvertinti LMAVB ištekliai ir jos poreikiai muziejaus veikloms vykdyti, numatytos reikalingos naujų veiklų rūšys, taip pat apskaičiuotas preliminarus būsimų lankytojų srauto dydis. Iš projektinės pusės bus pasirošta investiciniame projekte numatytam LMAVB rūmų kapitaliniam remontui.	2020–2021